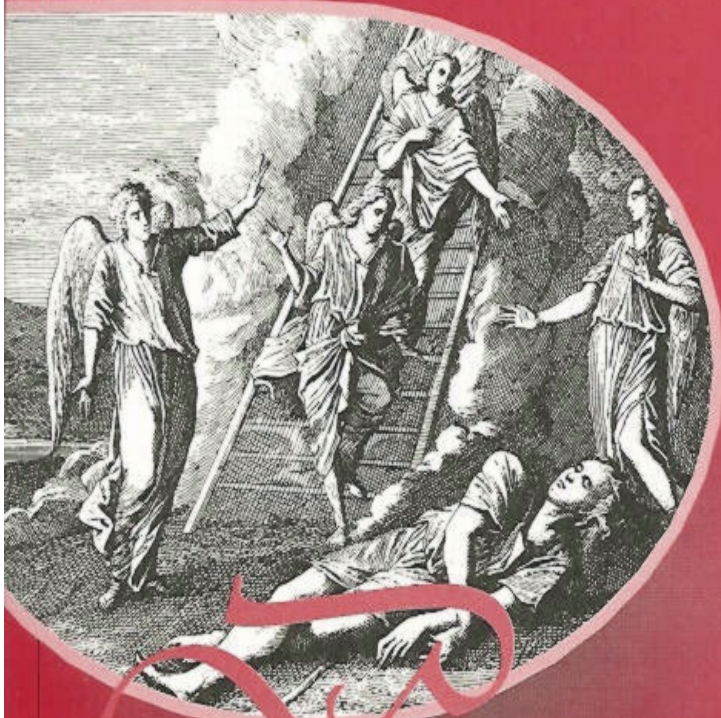

G.P.P. Burggraaf

ethel
en Pniël
opgehelderd

in de drie trappen der wedergeboorte

**REFORMATIE E-BOOK
UITGAVE 2012**

Bethel en Pniël
opgehelderd
in de drie trappen der
wedergeboorte

HERZIENE E-BOOK UITGAVE 2012

CIP GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Burggraaf G.P. P.

Bethel en Pniël opgehelderd in de drie trappen der
wedergeboorte

Omslagillustratie: Jan Luiken

Trefwoord: theologie / wedergeboorte

ISBN 90-76100-18-7

© COPYRIGHT BIJ UITGEVERIJ "DE ROKENDE VLASWIEK"
HARSKAMP / STOLWIJK - 1998 - 2012

*Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel
van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande
schriftelijke toestemming van de uitgever.*

G.P.P. Burggraaf

Bethel en Pniël opgehelderd

in de drie trappen der wedergeboorte

Romeinen 6:3-4

Uitgeverij "De rokende Vlaswiek"
Postbus 47 - 2820 AA - Stolwijk

Proloog

Vanwege de repeterende versplintering der kerken, de toenemende vervalsing van de Kerk en de leer der Reformatie, het kwijnende getuigenis van Gods volk in het algemeen, de lege plaatsen op de wachttorens van Sions muren, de toenemende refo-verbroedering met Rome, de afvallige 'christelijke' politiek in het kwadraat, de veinzende prementies van achitofeliaanse domino-papegaaien, enz., voelden we ons geroepen een eerder uitgegeven boekje over de bijbelse leer der wedergeboorte te updaten en in de vorm van een E-Book te publiceren. In dit boekje wordt de wedergeboorte in engere en ruimere zin onderscheiden en de verbasteringen van de leer der Reformatie op grond van de Schrift genoemd en weerlegd. Het uitgangspunt van dit schrijven is genomen uit de tekstwoorden van Romeinen 6:3-4, en de Kanttekeningen van de SV, waarin de drie trappen der wedergeboorte worden beschreven tot weerlegging van de huidige dwalingen omtrent de wedergeboorte. We beginnen dit boekje met een gewetensvraag aan onze lezers:

IN HOEVERRE ZIJN DE REFOKERKEN AFGEWOKEN VAN DE LEER WAARMEE DE KERK STAAT OF VALT, DE LEER VAN DE RECHTVAARDIGING VAN DE GODDELOZE, DE HERONTDEKTE LEER DER REFORMATIE?

*31 Oktober 2012
G.P.P. Burggraaf*

SAMENSPRAAK OVER DE WEDERGEBOORTE TUSSEN VADER EN ZOON

Zoon: Zeg, vader, de wedergeboorte is toch wel het grootste wonder dat in een mensenleven kan plaatsvinden?

Vader: Dat is zeker waar, mijn zoon. Daarmee is echter alles nog niet gezegd. Met name de reformator, Johannes Calvijn, heeft het wonder van de wedergeboorte onderscheiden in engere en ruimere zin en dat is zuiver bijbels. Onder de wedergeboorte in engere zin verstaan we de roeping en de rechtvaardigmaking, dus de overgang van de dood naar het leven, waarin Christus Nicodemus onderwijst in Johannes 3. De wedergeboorte in ruimere zin beslaat het gehele leven der genade en daarin zijn de discipelen Christus gevolgd (Matth. 19:28), en daarin zijn ze opgewassen, want er is een opwas in de kennis van Christus. In de Kanttekeningen (SV) op Romeinen 6:3-4 worden er drie trappen der wedergeboorte genoemd en onderscheiden, namelijk die van de kinderkens, de jongelingen en de vaders in de genade.

Zoon: Wordt dat tegenwoordig nog wel zo geleerd en onderscheiden, vader?

Vader: Dat is het nu net, jongen. We leven in een tijd van grote verwarring en verdeeldheid, met name als het gaat over de leer en de bevinding van de wedergeboorte. De leer van de wedergeboorte moet altijd verklaard worden in het kader van de leer waarmee de Kerk staat of valt, namelijk de leer van de rechtvaardiging van de goddeloze. De wedergeboorte in engere zin wordt tegenwoordig allerwegen vereenzelvigd met de wedergeboorte in ruimere zin, maar de wedergeboorte in engere zin is geen proces, zoals ook de heiligmaking in Christus geen

proces is. Er is een opwas in de kennis van Christus, maar er is geen opwas in hetgeen de Kerk in Christus heeft. 1 Korinthe 1:30 wordt door vele leraars als een bevindelijk traject geleerd, maar dat is rooms. Ook de zaligsprekingen wordt door sommigen als een traject geleerd door de zogenaamde standenleer, maar heel die standenleer is van roomse makelij. Anderen leren dat de wedergeboorte met het stuk der ellende begint, wat voortkomt uit een vermenging van Wet en Evangelie. Nog weer anderen maken van het Evangelie een nieuwe wet, maar ook dat is rooms en Baxteriaans.

Zoon: Kunt u dat nader verklaren, vader?

Vader: In veel kringen ziet 'de heilsordelijke weg' er als volgt uit: Levendmaking, bekommering, ellendekennis, bekering, geloof zonder Christus kennis, heiligmaking en een enkeling beleeft tenslotte de "bewuste" rechtvaardigmaking, met de vergeving der zonden als toegift. De meesten van Gods volk hebben volgens deze dwaalleer nog 'een open schuld' en die moeten daarmee leren leven, want volgens de afgescheiden heilsonordelijke traditie is de vergeving der zonden alleen voor de gelukkige enkelingen weggelegd. Het komt hier op neer: als je het niet hebt, heb je het, en als je de zaken bij God vandaan bezit, ben je verdacht.

Wat volgens genoemde dwaalleer helemaal niet meer gekend wordt, is de verzegeling des Geestes, zoals Paulus daarvan melding maakt in Efeze 1:13: *"In Welken ook gij zijt, nadat gij het woord der waarheid, namelijk het Evangelie uwer zaligheid gehoord hebt; in Welken gij ook, nadat gij geloofd hebt, zijt verzegeld geworden met den Heiligen Geest der belofte."* **In onze dagen heeft men het wezen des geloofs ingewisseld voor het welwezen des geloofs, aan de hand van de contra-reformatie-visie van vadertje Brakel.**

Zoon: Waarom heeft men het zo twijfelachtig en ingewikkeld gemaakt, vader?

Vader: Omdat men allerlei bevindelijke indrukken vóór de zaligmakende kennis van Christus de naam 'geestelijk leven' heeft toegemeten, terwijl buiten Christus geen geestelijk leven bestaat. In bepaalde kringen heeft men van de heilsorde een traject gemaakt, die men uit onzuivere gezelschapstaal heeft gekopieerd, met als gevolg dat er allerlei oude dwalingen in een nieuw jasje in omloop zijn geraakt. Zalig worden is echter geen twijfelachtige zaak en is ook niet ingewikkeld; het is echter wel een verborgenheid. Vergeet niet, mijn zoon, dat de verborgenheid der godzaligheid groot is, zoals de Schrift ons leert; voor de Joden een ergernis en voor de Grieken dwaasheid.

Zoon: De leer van de Reformatie is toch niet onduidelijk?

Vader: Nee, zeker niet. De leer der Reformatie is een vertolking van de gezonde Schriftuurlijke heilsleer, waarmee de Kerk staat of valt. In onze dagen weet men met de leer van de rechtvaardiging van de goddeloze echter geen raad, vooral als het op de Schriftuurlijke bevinding van deze zaak aankomt. Het leven des geloofs begint, volgens de Schrift en de bevinding der heiligen, met de rechtvaardigmaking, ofwel de vergeving der zonden in en door Christus. En dat niet alleen bij God vandaan, maar ook in toepassing des harten en wordt naar de mate des geloofs verstaan. De tijd daarvoor kan een ziel wel in grote overtuiging lopen vanwege zijn zonde; schrik en helleangsten ondervinden vanwege Gods recht en zijn eeuwig oordeel, maar dat zijn de overtuigende werkingen van de Wet en nog geen zaligmakende werkingen des Geestes. In de fase van overtuiging is een ziel NIET gered! De ziel moet overbogen worden en uit zijn doodstaat worden opgewekt door de stem van de Zoon van God (Joh. 5:25).

Zoon: Deze uitleg zal wel een opschudding in de kerken teweeg brengen, vader!

Vader: Och, de waarheid van Gods Woord zal toch zegevieren. Het maakt me daarom niet zoveel uit of ik voor een

rechtvaardigmakingsdrijver uitgemaakt wordt of voor een fundamentalist, voor een vraat of een wijnzuiper, want een dienstknecht is niet meerder dan zijn Heere. Ik kan niet anders dan de Schrift normatief stellen als het gaat over de orde des heils en de geloofsbevinding ervan. We mogen zelfs de leer van de reformatoren niet als het einde van alle tegenspraak stellen, want dat gezag heeft Gods Woord alleen. Bovendien kan de Heilige Geest in het laatste der dagen meer Geesteslicht schenken aan wie Hij wil, als de reformatoren ooit hebben ontvangen. Persoonlijk ben ik er van overtuigd dat een bijbels theoloog als dr. H.F. Kohlbrugge, meer licht gehad heeft in de onderscheiden bediening der Wet en die van het Evangelie dan welke oudvader ook. Dat geldt ook voor ongeschoolde ds. W. Huntington ss, die een ongeëvenaard onderscheid aan de dag gelegd heeft omtrent de bediening der Wet en die van het Evangelie, met name ten aanzien van het leven der heiligmaking. Als het gaat over de heiligmaking nemen vele nadere reformatoren en oudvaders toch de Wet er weer bij om praktische heiligmaking te creëren, maar Paulus noemt dat een dienst der zonde (Gal. 2:18).

Zoon: Waarom komt deze zaak in de huidige prediking nauwelijks meer aan de orde?

Vader: Omdat men massaal is afgeweken van de leer van Christus, die herontdekt is door de Reformatie en omdat velen belijders en voorgangers zelf vreemdelingen zijn aan de bevinding van de leer van de rechtvaardiging van de goddeloze. Laat staat dat dezulken een bijbels antwoord kunnen geven op de volgende vragen: 1. "Gaat het sterven aan de Wet zoals Paulus verwoord in Galaten 2:19a aan het geloof vooraf?" 2. Is heiligmaking een genadegift of een aan-de-slag-regel?

Zoon: Wat is het antwoord op deze vragen, vader?

Vader: Het antwoord op vraag 1 is 'ja'! Het antwoord op vraag 2 luidt: Heiligmaking is geen aan-de-slag-regel, maar een

genadegift, want zonder DE heiligemaking van Christus zal niemand de Heere zien (Hebr. 12:14).

Ik zal deze antwoorden nog nader verklaren vanuit de Schrift en tevens de volgende personen weerleggen, namelijk:

1. Degenen die een geloof leren zonder Christus kennis.
2. Degenen die een wedergeboorte leren zonder de bewuste vergeving der zonden.
3. Degenen die het geloof leren buiten het gestorven zijn aan de Wet.
4. Degenen die het 'gestorven zijn' aan de Wet isoleren met het 'gestorven zijn' met Christus.

Allereerst wil ik je bij het Schriftgedeelte uit Romeinen 6:3-4 bepalen, waarin de apostel Paulus de wedergeboorte in ruimere zin in drie trappen beschrijft, overeenkomstig 1 Johannes 2:12-14.

Zoon: Kunt u voor de duidelijkheid het begrip: 'de drie trappen der wedergeboorte' ook anders omschrijven?

Vader: Ik ben blij dat je dit vraagt. Het antwoord op je vraag zou ook kunnen luiden: "De opwas in de kennis van Christus, omdat er kinderen, jongelingen en vaders in de genade zijn (1 Joh. 2:12-14)." Dan wordt ons onderwerp misschien direct wat duidelijker.

Zoon: Nog even een vraag vooraf. Kunnen we de weg van de discipelen met de weg van de bekering vergelijken?

Vader: Het is maar net wat je onder bekering verstaat, mijn zoon. Dat ligt namelijk ook onderscheiden.

1. De wettische bekering in het kader van het stuk der ellende, dus de fase van de algemene werking des Geestes in de overtuiging van zonde, gerechtigheid en oordeel, waaruit God Zijn volk in Christus verlost.
2. De dagelijkse bekering in het leven des geloofs in het kader van het stuk der dankbaarheid, bestaande uit de aflegging der zonden en het aandoen van de Heere Jezus Christus dat altijd gepaard gaat met waarachtig berouw over het vallen in de zonde.

Punt 1 gaat aan de wedergeboorte vooraf en punt 2 behoort tot het leven des geloofs. In Romeinen 6:3-4 gaat het dus over de wedergeboorte in ruimere zin, waarvan de levendmaking en de vergeving der zonden -de wedergeboorte in engere zin- het begin is. De rechtvaardigmaking staat dus in leer én beleving aan het begin van de wedergeboorte. Dat feit is zeer vertroebeld in de hedendaagse prediking. De overgang van de dood naar het leven geschiedt door de openbaring van Christus aan de ziel door Woord en Geest (Joh. 5:25).

In het dodelijke tijdsgewricht wordt het verdoemend vonnis der Wet door het genadepardon in en door Christus weggenomen en wordt de zondaar de gerechtigheid van Christus geschonken, waarmee de zondaar voor God kan bestaan door het geloof. Christus SPREEKT de goddelozen -waarvoor Hij te Zijner tijd gestorven is- in het uur der wedergeboorte zalig, want Hij is niet alleen Middelaar van verdienste, maar ook Middelaar van toepassing! Psalm 116:5 lijkt in onze dagen wel tot het grijze verleden te behoren: *“Gij hebt, o Heer, in ‘t dood’lijkst tijdsgewricht, mijn ziel gered mijn tranen willen drogen...”* Zo gaat het nog, hoor. Laat je niets wijsmaken door de hedendaagse neologie.

Zoon: Vader, zeg nu eens concreet, waarom de leer van de rechtvaardiging van de goddeloze zo vertroebeld is in onze dagen.

Vader: Heel eenvoudig, omdat velen de rechtvaardiging niet aan het begin, maar ergens in het midden of zelfs aan het eind van het genadeleven plaatsen. Volgens zeggen is men dan wel wedergeboren, maar nog niet gerechtvaardigd en heeft de ziel nog een open schuld.

Deze dwaalleer is ontstaan in de Nadere Reformatie, en met name door dr. A. Comrie. Comrie heeft de bijbelse theologie vermengt met scholastiek en filosofie, waaruit een onbewuste wedergeboorteleer (embryoleer) is ontstaan met alle kuyperiaanse gevolgen van dien. Velen zijn de Bijbel met een Hebreeuwse bril gaan lezen, namelijk van achteren naar voren.

Zielen raken bekommerd over hun staat, waardoor ze vervolgens heilig gaan leven en misschien aan het einde van hun leven nog een keer de zonde vergeven krijgen, hoewel lang niet iedereen dat beleeft, zegt men. Dezulken wedijveren met de onheilsleer van Rome, de leer van de aanvullende gerechtigheid. In navolging van Comrie stellen de afgescheiden kerken het begin van de wedergeboorte onbewust, waarin de wedergeboren ziel nog geen geloofskennis van Christus heeft. Abraham Kuyper heeft blijkbaar het zijne er ingezien en de veronderstelde wedergeboorteleer eruit ontwikkeld. Ds. G.H. Kersten was een blauwdruk van Comrie en heeft deze dwaalleer gekerstend en tot de gezaghebbende leer van de gereformeerde gemeente verheven, met de comriaanse ds. A. Moerkerken als promotor.

Nog weer anderen leren hun hoorders op grond van enige zondekennis het Evangelie met blijdschap aan te nemen, maar dezulken zullen bedrogen uitkomen omdat de wortel der zaak in hen gemist wordt.

Hoewel ds. Theodorus van der Groe zich in de verwoording der zaken soms afwijkend van de Schrift heeft uitgedrukt, heeft hij getrouw en ernstig tegen het toenmalige remonstrantisme gewaarschuwd, o.a. in zijn brochure: *“Het schadelijk misbruik van een algemene overtuiging.”* Op pag. 10 zegt hij: *“Alle waarachtige overtuiging van zonden is slechts een voorbereidend wettisch werk des Geestes om een mens gans en al uit zichzelf te leiden tot Christus.”*

Vele hedendaagse predikers zegenen deze overtuigingen in door de zogenaamde ‘toeleidende weg-leer’, en noemen dat al kenmerken van de wedergeboorte, maar zij bedriegen zielen voor de eeuwigheid. Van der Groe zegt letterlijk op pagina 30 van zijn boekje *“dat men deze verrotte steunsels moet laten varen.”* Een vervloekte leer dus.

Zoon: Wat is toch de feitelijke oorzaak van deze dwaalleer, vader?

Vader: Ik ben er zeker van dat deze vertroebeling ligt aan het feit dat er weinigen predikanten zijn die door de Wet aan de Wet

gestorven zijn. Men heeft massaal de toevlucht genomen tot de zogenaamde kenmerkenleer om er ook bij te horen. Er zijn wel waarachtige kenmerken ten aanzien van de wedergeboorte, maar als de (valse) kenmerken als een vervangingsleer wordt gepredikt voor de leer waarmee de Kerk staat of valt, is het hek van de dam. In onze dagen heerst echter een kenmerken-prediking waarin de Wet niet meer verdoemt en het Evangelie niet meer vrijspreekt. Kenmerkenprediking op zich kweekt alleen maar dozijnen rijke jongelingskerken. Een recht ontdekte ziel zoekt het niet in zijn kenmerken, want zulk een ziel heeft alleen maar kenmerken die hem aanstonds in de hel doen belanden. Zo'n ziel schrijft de dood op al zijn kenmerken, want krachtens de bediening der Wet, weet hij zich vervloekt en verdoemd, omdat hij vlees tot zijn arm stelt (Jer. 17:5). Zo'n ziel moet Jezus hebben, of hij zal sterven en in de eeuwige dood vallen.

Zoon: Dat is krasse taal, vader.

Vader: Nee, het is bijbeltaal. De bevinding ervan wordt helaas allerwegen gemist, daarom houdt men deze taal verdacht. Ik hoop van ganser harte dat onze samenspraak een middel in Gods hand mag zijn, zodat de verwarring en duisternis hieromtrent bij velen tot schuld mag worden. Want als de algemene duisternis persoonlijke schuld gaat worden, zullen we net zolang worstelen aan de troon der genade, totdat de Heere met Zijn licht gaat schijnen en de nevelen doet opklaren, al gaat dat wel dwars door de oordelen heen. Het wonder van zalig worden is nooit rationeel te verklaren en in een dogmatisch systeem te plaatsen, maar de Heere werkt wel ordelijk, in de weg van ellende, verlossing en dankbaarheid. Ik weet hoe de Heere mij geleid heeft en ik kon dat ook deels terugvinden in de weg die de Heere met de discipelen gehouden heeft, maar onze bevinding moet in de eerste plaats aan de leer van Christus getoetst worden, zoals Paulus die o.a. verwoordt in Romeinen 6:3-4, en die toets moeten we kunnen doorstaan, anders maken we onszelf maar wat wijs. Velen verklaren de weg van de discipelen voor Pasen als een

exemplarische heilsweg voor al Gods kinderen, maar die dat doen, doen de leer van Christus geweld aan. De opwas in de kennis van Christus bestaat niet uit een allegorisch traject van kribbe naar kruis, maar in het steeds nader kennen van Christus in de kracht van Zijn opstanding.

Zoon: Maar hoe moet de leer in het Oude Testament dan verklaard worden?

Vader: Niet exemplarisch, niet allegorisch, maar typologisch, met een heenwijzing naar Christus, Die gekomen is. In het Oude Testament werd Christus en Zijn verzoenend sterven afgebeeld doormiddel van de ceremoniële wetgeving in inzettingen bestaande. Het volk der Joden was toen als een jeugdige erfgenaam, nog niet in staat om zichzelf te leiden en daarom onder voogden en verzorgers gesteld, wat Paulus de tuchtmeester noemt, namelijk de wet in inzettingen bestaande. In het Nieuwe Testament is deze tuchtmeester er voor de gelovigen niet meer. *“Zo dan, de Wet is onze tuchtmeester gewéést tot Christus, opdat wij uit het geloof zouden gerechtvaardigd worden. Maar als het geloof gekomen is, zo zijn wij niet meer onder den tuchtmeester”, Gal. 3:24-25.*

Met de woorden: 'als het geloof gekomen is', bedoelt Paulus te zeggen: 'als Christus, waarop het geloof ziet, gekomen is'. Dat feit is in het Nieuwe Testament helderder geworden, met name door het heilsfeit van Pinksteren. Voor het heilsfeit van Pasen zaten de discipelen nog in de overgangsfase van het Oude naar het Nieuwe Testament. Op Golgotha heeft Christus de muur des afscheidels echter gebroken! *“Hij heeft de vijandschap in Zijn vlees te niet gemaakt, namelijk de Wet der geboden in inzettingen bestaande”, Ef. 2:15, “...vrede makende.”*

Het volbrachte Middelaarswerk van Christus, bestaande uit Zijn verzoenend lijden en sterven, Zijn verworven gerechtigheid, Zijn opstanding uit de doden om onze rechtvaardigmaking, moet als het onvoorwaardelijke Evangelie gepreekt worden voor verloren zondaren. Het Evangelie is onvoorwaardelijk maar de mens is het

niet. Het ongeloof van een dode zondaar zit er tussen. Daarom moet het ongeloof als zondeschild gepreekt worden voor God, door een afsnijdende prediking van Wet en Evangelie, zonder dat het geloof als een wet wordt opgelegd. De eis van bekering en geloof blijft evenwel staan. De zuivere prediking is altijd afsnijdend en bevrijdend, waarin de Wet plaats maakt voor het Evangelie, zoals Johannes de Doper wegbereidend preekte om plaats te maken voor Christus. De dwaling komt hieruit voort dat men van de heilsorde een bevindelijk traject gemaakt heeft, met alle schadelijke gevolgen vandien. Ook bij een allegorische verklaring van de bijbelse geschiedenis kom je gegarandeerd in conflict met de heilsleer. We zien dat in veler prediking, waarin de weg van Jozef en van Ruth niet typologisch, maar exemplarisch-bevindelijk voorgesteld wordt, met als gevolg van de hedendaagse geijkte dwalingen waarop vele belijders voortborduren.

Zoon: Waarom houdt men toch deze leugens aan de hand?

Vader: Omdat het gros predikanten in onze dagen de zaak zelf niet kennen en tevreden zijn met halfverloste christenen. Daarom heeft men de rechtvaardigmaking door het geloof in de vierschaar van het geweten op de lange baan geschoven. Maar de rechtvaardiging door het geloof is altijd bewust en blijft het begin en de grondslag van het geestelijke leven. Ik zeg niet dat elk kind van God er altijd een helder zicht op heeft van hetgeen hij in Christus heeft. Velen hebben terugleidend licht nodig om te verstaan hetgeen God de levende Kerk geschonken hééft. Onze onkunde kunnen we echter niet aan God toeschrijven en ook niet aan de leer der Schrift. De huidige prediking is hieraan veelal debet omdat Wet en Evangelie gemengd worden.

Zoon: Wat is het verdere gevolg van deze onbijbelse prediking, vader?

Vader: Een epidemische wildgroei van het halfverloste christendom dat van haar drek niet gewassen is.

Zoon: Hadden de discipelen vóór Pasen bewuste kennis van de vergeving der zonden?

Vader: Velen leren: 'nee'; de Schrift leert: 'ja!' Johannes de Doper predikte immers Wet en Evangelie, namelijk de doop der bekering tot vergeving der zonden. Hij preekte de Wet tot verdoemenis: "*Gij addereengebredsels! wie heeft u aangewezen te vlieden van den toekomenden toorn?*" Matth. 3:7. Maar hij preekte ook het Evangelie tot eeuwige verlossing: "*Zie het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt!*" Joh. 1:29. Christus heeft immers Zelf Zijn discipelen bevestigd in het allerheiligst geloof: "*Gijlieden zijt nu rein om het woord, dat Ik tot u gesproken heb*", Joh. 15:3. Christus woorden zijn daden en als Hij spreekt, spreekt Hij in de toepassing. Hoewel de discipelen voor het heilsfeit van Pasen geen helder zicht hadden op Christus' Middelaarswerk, waren zij - behalve Judas- wel verzekerd van het kinschap Gods.

Zoon: Ik hoor weleens belijders zeggen dat ze nog voor 'de zaak' staan. Wat bedoelen ze daar eigenlijk mee, vader?

Vader: Iemand die zegt voor 'de zaak' te staan, weet niet waarover hij spreekt. Ik vrees dat vele belijders zich de zaak inbeelden op grond van "horen zeggen", ofwel leven van boekenkastgenade. Ik weet wel wat men met 'de zaak' bedoelt, namelijk de afsnijding in het kader van de rechtvaardigmaking zoals genoemd in Zondag 23 van de Heidelbergse Catechismus. Zondag 23 handelt over de rechtvaardigmaking en Zondag 7 over het geloof, maar tussen Zondag 7 en 23 zit geen belevingstermijn, zoals vele dwaallichten wel leren; Zondag 7 en 23 zijn twee kanten van één zaak. Velen hebben al geestelijk leven gesteld voor de geloofsbevinding van de rechtvaardigmaking en degenen die zeggen voor 'de zaak' te staan, beschouwen zichzelf heimelijk maar al te dikwijls als kleintjes in de genade, maar dezulken bedriegen zichzelf.

Vóór de rechtvaardiging door het geloof is geen geestelijk leven mogelijk, want buiten Jezus is geen leven, maar en eeuwig zielsverderf. Zelfs de subjectieve afsnijding van de oude mens is

als zodanig de rechtvaardigmaking niet, want die is alleen in de opstanding van Christus gelegen en de gerechtigheid van Christus wordt ons toegerekend door het geloof. Niet mijn afsnijdings-ervaring is de rechtvaardigmaking, hoe diep die ook gaan kan; de rechtvaardigmaking is gelegen in de toegerekende gerechtigheid van Christus door het geloof. Dat aan die toerekening een afsnijding vooraf gaat, stem ik op grond van Galaten 2:19a en vanuit de praktijk der bevinding volmondig toe, maar de afsnijding, ofwel het gestorven zijn aan de Wet, is als zodanig niet de rechtvaardigmaking en aan de rechtvaardigmaking gaat geen geestelijk leven vooraf.

Net als Abraham zijn al Gods kinderen door het geloof gerechtvaardigd, maar de orde is dat Christus Zich aan de ziel openbaart als schuldovernemende Borg tot vergeving der zonden, waarop het geloof volgt. Van deze orde is men massaal afgeweken omdat men de teksten in Gods Woord hieromtrent biblicistisch leest en verstaat. Christus is de Eerste, niet het geloof! De dóden zullen Zijn stem horen tot rechtvaardigmaking en tot geloof (Joh. 5:25).

Na de inplanting in de tweede Adam beleeft Gods volk nog vele afsnijdingen in het kader van het geloofsleven, want het ware geloof wordt beproefd, *“opdat de beproeving uws geloofs, die veel kostelijker is dan van het goud, hetwelk vergaat en door het vuur beproefd wordt, bevonden worde te zijn tot lof, en eer, en heerlijkheid, in de openbaring van Jezus Christus”, 1 Pet. 1:7.*

Kijk maar bij Paulus, hoewel hij krachtadig tot het geloof gekomen is, werd zijn geloof gedurig in de oven van de beproeving gelegd. Daarvan maakt hij melding in 1 Korinthe 15:31: *“Ik sterf alle dagen, hetwelk ik betuig bij onzen roem, dien ik heb in Christus Jezus, onzen Heere.”* En in 2 Korinthe 1:9-10 schrijft hij: *“Ja, wij hadden al zelve in onszelven het vonnis des doods, opdat wij niet op onszelven vertrouwen zouden, maar op God, Die de doden verwekt; Die ons uit zo groten dood verlost heeft, en nog verlost; op Welken wij hopen, dat Hij ons ook nog verlossen zal.”* Gods kinderen dragen de doding van Christus in zich om, want in 2 Korinthe 4:10-11, schrijft Paulus: *“Altijd de doding van den Heere*

Jezus in het lichaam omdragende, opdat ook het leven van Jezus in ons lichaam zou geopenbaard worden. Want wij, die leven, worden altijd in den dood overgegeven om Jezus' wil; opdat ook het leven van Jezus in ons sterfelijk vlees zou geopenbaard worden.”

Zo verging het ook de discipelen, ja, zo vergaat het al Gods volk. Dat het wonder steeds groter wordt als men uit steeds diepere en andere beproevingen verlost wordt, zullen wij gaarne beamen, maar afsnijdingen, beproevingen en uitredingen in het kader van het geloofsleven hebben als zodanig met de rechtvaardigmaking niets te maken, maar met de opwas in de kennis van Christus.

Zoon: Nu begrijp ik pas goed waarom er alom zo'n grote verwarring heerst.

Vader: Ik ben blij dat je er iets van verstaat, hetgeen alleen door het geloof bestaan kan.

Ik ga je nu een verklaring van mijn hand over de drie trappen der wedergeboorte voorlezen die verklaard liggen in Romeinen 6:3-4. Ik wil deze verklaring ook aan anderen meedelen. Als we ermee gereed zijn, geef je maar commentaar, mijn zoon.

Voor alle duidelijkheid heb ik het Schriftgedeelte in zijn geheel mét de betreffende kanttekeningen geciteerd. Bij de behandeling van de drie trappen der wedergeboorte komen ook andere Schriftgedeelten aan de orde om het onderscheid tussen de onvervalste melk en de vaste spijs aan te tonen. Of anders gezegd, om het onderscheid tussen een zwakgelovige en een sterkgelovige te schetsen én wat het zeggen wil om te leven uit de opstandingskracht van Christus, met een verwijzing naar Romeinen 13:11b: *“Want de zaligheid is ons nu nader dan toen wij [eerst] geloofd hebben.”*

In de tale Kanaäns zouden we kunnen zeggen: Bethel is zuiver, maar Pniël is nader en klaarder.

We zijn geroepen om het kindschap zuiver te stellen en dat kan nooit bestaan zonder de noodzakelijkheid van de vergeving der zonden te kennen in het kader van de leer van de reformatie (de rechtvaardiging van de goddeloze), de leer die in onze dagen zo

uiterst vertroebeld en verbasterd is.

We zeiden al dat de oorzaak hiervan een haper in de persoonlijke bevinding is, waaraan het gestorven zijn aan de Wet ontbreekt. De veinzing van Petrus in Antiochië komt voort uit geestelijke hoererij met de oude gestorven mens en is de baarmoeder van alle dwalingen gebleken.

Ook ben ik ervan overtuigd dat de huidige democratische kerkvorm uit de baarmoeder van alle dwalingen is voortgekomen, met de verwoestende gevolgen vandien.

Allereerst dus het citaat uit Romeinen 6:3-4, met de bijbehorende kanttekeningen: *“Of weet gij niet, dat zovelen als wij in Christus Jezus gedoopt zijn, wij in Zijn dood gedoopt zijn? Wij zijn dan met Hem begraven, door den doop in den dood, opdat, gelijkerwijs Christus uit de doden opgewekt is tot de heerlijkheid des Vaders, alzo ook wij in nieuwigheid des levens wandelen zouden.”*

Luister nu verder naar de verklaring hiervan, mijn zoon. De leer van de wedergeboorte in ruimere zin, ofwel de leer van de drie trappen der wedergeboorte, begint met de wedergeboorte in engere zin, ofwel met de rechtvaardiging door het geloof. Dat moet eerst gezegd worden. Als we dit niet zuiver stellen, dwalen we in alle leerstukken.

Velen leren een wedergeboorte die ver vóór de rechtvaardiging zou plaatsvinden, maar onze tekstwoorden zeggen, dat degenen die in Christus Jezus gedoopt zijn, in Zijn dood gedoopt zijn en vergeving der zonden hébben. Wedergeboorte in ruimere zin, omvat de rechtvaardiging én de heiliging, ofwel het hele leven der genade. Met de wedergeboorte in engere zin ontvangt de Kerk alles in Christus en in Christus alles. Er bestaat geen trap en mate in de wedergeboorte in engere zin, maar wel in ruimere zin. Er is trap en mate in de kennis van Christus.

We kunnen de drie trappen der wedergeboorte vergelijken met de Schriftgegevens van 1 Johannes 2:12-13.

De 1e trap der wedergeboorte komt overeen met vers 12: *“Ik schrijf u, kinderkens, want de zonden zijn u vergeven om Zijns Naams wil.”*

Vervolgens vers 13c: *“Ik schrijf u, kinderen, want gij hebt den Vader*

gekend.”

De 2e trap der wedergeboorte komt overeen met vers 13b: *“Ik schrijf u, jongelingen, want gij hebt den boze overwonnen.”*

De 3e trap der wedergeboorte komt overeen met vers 13a: *“Ik schrijf u, vaders! want gij hebt Hem gekend, Die van den beginne is.”*

In deze drie trappen zien we zowel overeenkomsten als onderscheidingen.

De overeenkomsten zijn de vergeving der zonden en de zaligmakende kennis aan de 2e Persoon en de 1e Persoon van het Goddelijke Wezen. (Door Christus kennen we de Vader). De kinderkens in de genade die vergeving der zonden hebben en kennen, willen alles voor Christus doen, maar ze hebben dikwijls meer vuur dan licht. Want dat Hij de pers alleen getreden heeft, moet door hen nog nader beoefend worden om aan het doorvloeien der liefde ontdekt en verlost te worden.

Het onderscheid tussen de 1e trap en de 2e trap, tussen kinderen en jongelingen in de genade, is, dat jongelingen meer tot de kennis gekomen zijn van het ‘aan de zonde gestorven zijn’ als de kinderkens, want de jongelingen hebben de boze overwonnen, door een toenemende kennis van Christus en zijn daarin enigermate geoefend.

Kinderkens daarentegen hebben nog weinig geloofsoefeningen en moeten derhalve nog gevoed worden met de onvervalste melk van het Evangelie. Vervolgens moeten ze ook gespeend worden. Op zijn best gesproken blijven de meeste predikers in de beginselen hangen, omdat zij zelf nog zuigelingen zijn. Maar als kinderen van zes jaar nog flesvoeding krijgen, worden het papkinderen. Dat is zowel in natuurlijk als in geestelijk opzicht verre van gezond.

Kort samengevat: Zuigelingen worden gedragen en jongelingen wandelen, maar zowel de kleinen als de jongelingen in de genade kennen Christus en zullen een vreemde geenszins volgen.

Niemand zal mij betwisten als we de apostel Paulus een vader in Christus noemen. Vaders in de genade zijn gefundeerd in de kennis van Christus en putten troost uit Gods verkiezend welbehagen. Paulus zegt immers in 1 Korinthe 13:11: *“Toen ik een kind was, sprak ik als een kind, was ik gezind als een kind, overlegde*

ik als een kind; maar wanneer ik een man geworden ben, zo heb ik te niet gedaan hetgeen eens kinds was."

Het gaat in dit boekje dus niet alleen over de rechtvaardigmaking, want ten aanzien van dat zalige feit zijn al Gods kinderen volkomen aan de Wet gestorven, maar het gaat hier voornamelijk over het dagelijkse sterfpad in de ruimere zin van de wedergeboorte.

Het zaad der wedergeboorte is Gods Woord. Gods kinderen worden gezaaid in een weltoebereide aarde. Het zaad moet eerst sterven om vruchtbaar te worden (Joh. 12:24). De wedergeboorte is dus een crisis, omdat de dood van de oude mens eraan verbonden is.

De discipelen, die Christus gevolgd zijn in de wedergeboorte, waren er aanvankelijk nog blind voor dat hét Zaad sterven moest en bleken er vijanden van te zijn om met Hem te sterven, want ze hebben Hem allen verlaten. Na het heilsfeit van Pasen hebben zij door het geloof mogen verstaan dat zij met Christus gestorven waren door Zijn doop in de dood (Rom. 6:4 - Kol. 2:12).

Toen Petrus een kind was in de genade verloochende hij zijn Meester door wettische vrees, maar toen hij een man in Christus geworden was, vol des Heiligen Geestes en der liefde, ontrukte hij onbevreesd drieduizend zielen uit de klauwen van satan door middel van zijn vrijmoedige prediking op de Pinksterdag.

Voor het heilsfeit van Pasen waren de discipelen van Christus nog niet zo geoefend in de kracht van Zijn opstanding. De opstandingskracht van Christus heeft zijn geldingskracht evenwel al van eeuwigheid, zoals ook Zijn geboorte, kruisiging en dood (Spr. 8:23-25).

De weg van de discipelen is dus geen heilsleer, en het betreft ook geen exemplarische bekering, want Christus sterft niet tweemaal of meerdere malen, want dat Hij gestorven is, dat is Hij der zonde éénmaal gestorven en dat leeft dat leeft Hij Gode, alzo ook gijlieden (Rom. 6:10-11). De discipelen hebben Jezus wel gevolgd als (klein)gelovigen in de wedergeboorte, maar ze kenden Hem nog niet zozeer in de kracht van Zijn opstanding. Dat wil niet zeggen dat hun zonden niet vergeven waren, want dat kenden zij

bij ondervinding. Ook kleingelovigen zijn aanvankelijk volkomen aan de Wet gestorven. Immers, het Einde der Wet is Christus, tot rechtvaardigheid een iegelijk die gelooft.

De zakelijke kennis omtrent dit feit wordt helderder naarmate men geloofsbeproevingen ondergaat en daaruit verlost wordt. Dat gold ook voor Abraham. Hij geloofde God en het is hem tot rechtvaardigheid gerekend, maar hij moest er nog achter komen dat zijn handelen met de dienstbare Hagar dode werken waren. Zelfs het beloofde zaad moest uiteindelijk sterven, want God zou Zichzelf een Lam ten Brandoffer voorzien. Het moet dus komen van een geloofsgevoel tot de zakelijkheid van de geloofskennis. In het aanvankelijke geloofsleven heeft het gevoel en de redenatie de overhand. Dan is het dikwijls alleen maar waar als men het voelt en ervaart. Dáár brengt God Zijn volk vanaf. Die kroon moet omgekeerd, omgekeerd en omgekeerd worden.

Een gefundeerde christen zegt: *"Heilige Wet, ik heb niets meer met u te maken, want ik ben door u aan u gestorven en dat ik nu leef, dat leef ik Gode. Christus is niet alleen mijn Voorwerp, maar ook mijn Leven. Derhalve kan ik het met u niet meer houden, want ik ben uit de dood overgegaan tot het leven."*

"Goed", zegt de Wet, "over een lijk kan ik niet meer heersen, maar ik zal wel een onderzoek instellen of u niet schijndood bent, daarom zal ik aan uw vlees blijven hangen, totdat u geheel bent afbekeerd."

Een gelovige is gestorven, maar zijn vlees blijft gekruisigd. In het geloof zit echter wel trap en mate, daarbij komt ook nog eens het verschil in leiding van de gelovigen onderling. We zullen dit feit met Schriftgegevens illustreren.

Vergelijk de weg van Jakob maar eens met die van Paulus. Die twee liggen wel onderscheiden. Jakob heeft de opwas des geloofs allenkens geleerd, in de weg van Bethel en Pniël, terwijl bij Paulus Bethel en Pniël min of meer samenvallen in de afwikkeling der zaken in de Rechte Straat. Anders gezegd Bethel is de eerste bekering en Pniël is de tweede bekering, om bekeerd te worden van het bekeerd zijn. Daar kan een tijd tussen liggen, maar bij Paulus vielen Pasen en Pinksteren veelmeer op 1 dag, om het zo

eens te mogen zeggen.

Opmerkelijk is het dat juist Paulus een helder zicht heeft op het leerstuk van de rechtvaardigmaking en op de leer van de drie trappen der wedergeboorte. Wellicht was dat omdat hij zichzelf als een ontijdig geborene had leren kennen en als een bittere vijand met God verzoend is geworden.

Kleingelovigen daarentegen hebben nog zeer veel met de Wet te stellen. Zien ze door het geloof op Christus dan gaat het goed, maar zien ze op de omstandigheden, dan zakken ze met Petrus in de golven.

Bij Jakob was Bethel de 1e trap van de wedergeboorte. Bethel is een type van de rechtvaardigmaking. En voor die tijd? Toen was Jakob een opzettelijke oplichter en een bedrieger. Zijn ontvreemding van de eerstgeboortezegen was puur bedrog. Voor het bed van zijn vader misbruikt Jakob de naam des Heeren! In Bethel stierf Jakob aan de Wet. Daar ontving hij een belovend God, mét kracht!

Jakob moest echter Pniël doorleven (wat ik de 2e trap der wedergeboorte zou willen noemen) om zich behoorlijk te kunnen voegen naar de gang van het werk en naar de gang van zijn kinderen. Vóór Pniël wilde Jakob nog redden wat er te redden viel. Maar in Pniël verliest Jakob al zijn wettische vrees en komt er na de worsteling met Christus achter dat zijn ziel al gered was gewéést te Bethel! In Pniel wordt hij bevestigd in het allerheiligst geloof. Lees het maar na!

Na Pniël kon de kreupele Jakob niet alles meer doen wat hij wilde. Hij werd meer en meer gewaar dat zijn vlees gekruisigd wás. De 3e trap der wedergeboorte heeft Jakob pas goed verstaan, toen hij de Belover in Zafnath Paäneah verheerlijkt zag. Toen stierf Jakob pas goed aan Jakob, omdat hij gewaar werd dat niet alle dingen tegen hém waren, maar dat hij tegen al die dingen was! Jakob was na Pniël nog een vijand van heiligmaking, want heiligmaking is lijden en gedurig sterven, om altijd in de dood te worden overgegeven om Jezus' wil. We gaan de dingen niet systematiseren, maar wel vanuit de Schrift onderbouwen en onderscheidelijk aantonen, ook vanuit het leven der bijbelheiligen,

want de bevinding der heiligen vormen geen tegenstelling op de leer der zaligheid, maar stemmen met elkaar overeen. Sommigen sterven de geestelijke zwaarddood en sommigen de hongerdood.

Aan de wedergeboorte in engere zin hoeft geen lange overtuigingsweg vooraf te gaan. De weg der ontdekking was zeer kort bij de stokbewaarder. Toen de man een eind aan zijn leven wilde maken, trad Christus door middel van het spreken van Paulus tussenbeide. Verbroken riep hij uit: *“Lieve heren, wat moet ik doen, opdat ik zalig worde?”* Hij stierf een geestelijke zwaarddood en kwam op de woorden van Paulus radicaal tot geloof. Nadat hij geloofde werd hij met Christus gedoopt in Zijn dood en wandelde in nieuwigheid des levens (Hand. 16:27-34). Deze stokbewaarder moest achteraf nog veel leren, maar hij was direct al veel helderder in de kennis van Christus dan menige ‘Jood’, die nog een tuchtmeester achter zich aan moet hebben omdat ‘een Jood’ nog zo aan Mozes verkleefd is.

De drie trappen der wedergeboorte vormen echter geen standen, waarin men steeds een nieuwe genade ontvangt, maar ze geven een verdieping in de kénis van Christus die al Gods volk in beginsel hééft.

Gods volk gaat echter met alles waar zij buiten Christus op steunt, geregeld overboord, opdat ze niet uit een ingebeeld geloof, maar uit Christus zou leven, door een nadere openbaringen ván Christus. Net als de stokbewaarder, kwam Paulus wel radicaal tot het geloof, maar al snel werd hij vernederd en kreeg hij een scherpe doorn in het vlees (een slaande engel des satans, 2 Kor. 12:9), opdat hij de genade in Christus des te rijker en helderder zou kunnen voorstellen aan degenen die nabij en die verre waren.

De 3e trap van de wedergeboorte eindigt wat het geloof betreft en gaat na de dood van het lichaam der zonde over in een eeuwige aanschouwing, dus aan het einde van dit aardse leven. Alleen het zaad dat in de goéde aarde valt, sterft (aan de Wet) om vervolgens vruchten voort te brengen van geloof en bekering. Het sterven aan de Wet geschiedt door de bediening des doods, die van de Wet (Gal. 2:19a). Een kind van God is der Wet reeds gedood door het lichaam van Christus (Rom. 7:4) en zij zijn met Hem begraven

door de doop in de dood (Rom. 6:4).

Het is dus zo dat Gods volk achteraf verstaat dat zij met Christus aan de Wet gestorven is. Paulus getuigt er ook van nadat hij tot het geloof in Christus gekomen is.

Aanvankelijk is Golgotha voor de door de Wet ontwaakte zielen een gerichtsplaats, omdat zij de plaatsbekleding van Christus niet verstaan en (nog) niet wedergeboren zijn. Op Golgotha werd Christus door het verdoemend recht der Wet getroffen en heeft Hij de smarten der helse verdoemenis doordragen, terwijl verloren zondaren onder de vloek der Wet de verdoemenis op zichzelf betrekken, zoals die Moorman dat deed bij het lezen van Jesaja 53, alvorens Filippus hem Jezus verkondigde in zijn oordeel. Toen werd de dood van Christus voor de Moorman een Fontein tegen de zonde en onreinigheid in de toepassing.

Maar als het gebod (in)komt, gaat de mond op slot. *“Als het gebod gekomen is, zo is de zonde weder levend geworden, doch ik ben gestorven”, Rom. 7:9.*

De Wet maakt niet de zondaar, maar de zonde levend.

Hoe moet het dan?

Je moet het aannemen, zeggen er velen.

Je kunt net zo goed tegen die zielen zeggen een ster van de hemel te plukken dan dat ze het heil in Christus moeten aannemen. God maakt plaats voor Christus door de bediening der Wet, dat doen wij dus niet. Alleen een geschonken Heere Jezus laat Zich aannemen door het geloof in een weg van recht (Joh. 3:27).

Tegenwoordig leert men de toe-eigening van het heil in een opgaande weg. Zuchten, bidden en pleiten wordt dan wisselgeld voor de verzoening. Zo reizen er heel wat met een ingebeelde hemel naar de hel.

Om tot een goed verstaan van de drie trappen der wedergeboorte te komen, is het dus noodzakelijk dat we zaligmakende kennis aan Christus hebben. Dan is onderwijs in de kennis-weg nog wel van belang.

“Of weet gij niet...?” Rom. 6:3.

De apostel onderwijst de kleingelovigen die in de 1e trap der wedergeboorte verkeren, en middels het sacrament van de doop

niet sterk verzekerd zijn geworden dat zij gemeenschap hebben aan de dood van Christus, in de 2e trap der wedergeboorte, namelijk hetgeen zij in Christus hebben! Paulus wil onderwijs geven in de kennis-weg, hij zegt feitelijk: “Broeders, wij worden niet alleen door de doop verzekerd dat wij gemeenschap hebben aan de dood van Christus, maar ook dat wij met Hem begraven zijn door de doop in Zijn dood! Maar jullie schijnen daarvan niet veel bevinding te hebben.”

Het is dus niet alleen een boodschap dat het zo is, het moet ook tot klaarheid komen in het verstaan van de zaken van de woorden, om Gode vruchten te dragen.

Paulus deelt vaste spijs uit aan de jongelingen en vaders in de genade. Het is dus Schriftuurlijk dat de herders de schapen voeden met vaste spijzen, opdat de schapen de lammeren drenken zouden met onvervalste melk. Dus niet de herders, maar de schapen geven de lammeren te drinken. De prediking voor zuigelingen mag dus niet overheersen, want het moet naar de volmaking der heiligen.

Door de geestelijke zegeningen in Christus krijgt de Kerk wandelingen in de hemel in Christus. De apostel had zijn wandelingen in de hemel. Daarom zegt hij ook: *“Want het leven is mij Christus, en het sterven is mij gewin.”*

De apostel achtte het evenwel nuttiger om in het vlees te blijven, om anderen te gewinnen.

Je moet nooit denken dat het meeviel voor de apostel om onder de Wet te kruipen, terwijl hijzelf in de vrijheid van het Evangelie stond. Voor Christus was het borgtochtelijke zelfverloochening om onder de Wet te verkeren, opdat Hij degenen die onder de Wet waren, verlossen zou, opdat wij de aanneming tot kinderen verkrijgen zouden (Gal. 4:5).

In Galaten 4:19 zegt de apostel: *“Mijn kinderkens, die ik wederom arbeide te baren, totdat Christus een gestalte in u krijgje.”*

En op een andere plaats staat geschreven: *“Want gij, daar gij leraars behoortet te zijn vanwege den tijd, hebt wederom van node, dat men u lere, welke de eerste beginselen zijn der woorden Gods; en gij zijt geworden, als die melk van node hebben, en niet vaste spijsje.*

Want een iegelijk, die der melk deelachtig is, die is onervaren in het woord der gerechtigheid; want hij is een kind. Maar der volmaakten is de vaste spijs, die door de gewoone zinnen geoefend hebben, tot onderscheiding beide des goeds en des kwaads. Daarom, nalatende het beginsel der leer van Christus, laat ons tot de volmaaktheid voortvaren; niet wederom leggende het fundament van de bekering van dode werken, en van het geloof in God, van de leer der dopen, en van de oplegging der handen, en van de opstanding der doden, en van het eeuwig oordeel. En dit zullen wij ook doen, indien het God toelaat”, Hebr. 5:12-14; 6:1-3.

Paulus zegt iets hier wonderlijks: *“...indien God het toelaat.”* Hiermee bedoelt de apostel dat hij de beginselen liever laat liggen, omdat hij al zijn tijd wenst te besteden aan de volle man in Christus, ter volmaking van de heiligen. Zijn roeping was om kinderkens en jongelingen in de genade te bakken en op te voeden tot mannen in Christus. Dat zijn we welhaast totaal kwijt in onze dagen.

Paulus wendt al zijn gaven aan om degenen die onder de Wet verkeren eronder vandaan te krijgen, door enerzijds een scherpe wetsprediking en anderszijds een ruime Evangelie-prediking. Paulus heeft de Wet echt niet in het kader van het Evangelie gepreekt, maar zowel Jood als heiden onder de zonde besloten, *“opdat alle mond gestopt worde en de gehele wereld voor God verdoemelijk zij”, Rom. 3:19.*

De Wet tot verdoemenis gaat dus aan het Evangelie in de toepassing vooraf. De bediening des doods gaat aan de bediening der verzoening vooraf. Ellendekennis op zich redt een mens niet van de hel. Anderzijds preekt de apostel een onvoorwaardelijk Evangelie: *“Nabij u is het Woord, in uw mond en in uw hart. Dit is het Woord des geloofs, hetwelk wij u prediken, namelijk, indien gij met uw mond zult belijden den Heere Jezus Christus en met uw hart zult geloven dat Hem God uit de doden opgewekt heeft, zo zult gij zalig worden”, Rom. 10:8-9.* Maar de toepassing is er alleen voor verloren zondaren, want vijanden worden met God verzoend.

In vers 13 daalt hij nog lager af: *“Want een iegelijk die den Naam des Heeren zal aanroepen, zal zalig worden.”*

Dit wil niet zeggen dat alle bidders verhoord zullen worden, want er zijn vele kwalijke bidders. Bidden wordt geboren in de onmogelijkheid van ons adamsbestaan, als de Wet ons in het stof des doods drukt.

Op grond van de Schrift ben ik ervan overtuigd dat aan de wedergeboorte, de bediening des doods van de Wet vooraf gaat, in de overtuiging van zonde, gerechtigheid en oordeel, waarop de dood van de oude mens volgt. Ik schrijf ook vanuit de praktijk der bevinding en daar spreekt Paulus van in Galaten 2:19.

De ondekkingsweg en het sterven aan de oude mens hoeft echt geen diepe weg te zijn. Het is maar net of een ziel het vroegtijdig, óf in een weg van hel en dood van God verliest. In beide gevallen komt men tot vrijwillige strafaanvaarding in de ondertekening van eigen vonnis en vrijverklaring van God.

Elihu zegt tegen Job dat God dat twee- of driemaal met een man pleegt te doen, om de ziel te doen wandelen in de vrijheid der kinderen Gods.

Dit noemt men in onze dagen wellicht ingewikkeld en extreem, omdat vele belijders bijbelse eenvoud met vleeselijk gemak vereenzelvigen, maar de verborgenheid der godzaligheid is nu eenmaal groot; voor de Joden een ergernis en voor de Grieken dwaasheid, maar voor de ware gelovigen is het een kracht Gods (1 Kor. 1:23-24).

Voor Gods volk blijft het niet verborgen, want als de Heilige Geest een ziel gaat wederbaren, dan kan een kind het verstaan. Al die ingewikkeldheid ligt dus niet aan het Woord, ook niet aan de Schriftuurlijke uitleg ervan, maar aan de mens met zijn verdorven verstand.

In Romeinen 14 zien we echter, dat Paulus wel oog heeft voor de zwakken in het geloof, om tenslotte in Romeinen 15 te wijzen op de ware eensgezindheid en verdraagzaamheid: *“Maar wij, die sterk zijn, zijn schuldig de zwakheden der onsterken te dragen, en niet onszelven te behagen.”*

“Verdragen!” zegt Paulus; niet om de lieve vrede wil, want dan klinkt het: *“Ik vrees voor u, dat ik niet enigszins tevergeefs aan u gearbeid heb”, Gal. 4:11.*

De zwakgelovigen die nog in de 1e trap van de wedergeboorte verkeren, hebben nog vele dagen, maanden en jaren te onderhouden, want zij zijn nog niet geheel uitgediend. Paulus zegt echter: *“Weest gij als ik...” Gal. 4:12.* Hij wenste dat die zwakgelovigen zouden zijn zoals hij (namelijk, een volle man in Christus). Niet om een hoog bekeerd mens te zijn en als een apologete te boek te willen staan, maar opdat Christus verheerlijkt wordt in de heiligen en opdat het werk des geloofs zij met kracht (2 Thess. 1:10-11).

Ik wil niet ontkennen dat de vrijheid in Christus al gekend wordt in het aanvankelijke geloofsleven, dus al in de 1e trap van de wedergeboorte, want dan is Christus ook dierbaar voor de ziel. Zou je, als je ziel gered is, niet huppelen van zielvreugd?

In de 2e trap van de wedergeboorte gaat Gods volk echter pas goed verstaan, wat het wil zeggen met Christus begraven te zijn door de doop in de dood. De jongelingen in de genade overwinnen de boze, omdat zij meer gespeend zijn van de onvervalste melk en overgegaan zijn op vaste spijsen, zodat de boze hen niet meer lichtelijk vat. Maar de volle vrijheid in Christus wordt niet ervaren door gestorven te zijn aan de Wet, maar in het bevindelijke geloofsverstaan van de allesomvattende plaatsbekleding van Christus.

Nu volgt nog een nadere verklaring over de drie trappen der wedergeboorte, alsook over de bijbehorende kanttekeningen.

1e trap der wedergeboorte

“Of weet gij niet dat zovelen als wij in Christus Jezus gedoopt zijn, wij in Zijn dood gedoopt zijn?” Rom. 6:3.

Paulus doelt hier op de betekende zaak van de Heilige Doop, namelijk de afwassing der zonden door het bloed van Christus. Dat de doop alleen maar in en door het geloof verstaan kan worden, zal duidelijk zijn. Het sacrament van de Heilige Doop dient, evenals het Heilig Avondmaal, tot versterking van het geloof. Christus' dood is de kwitantie voor Gods volk, dat er betaald is aan de eis der Wet, maar dan wel als Plaatsbekleder Die in onze plaats is gaan staan.

In de 1e trap der wedergeboorte heeft Gods volk alles in Christus, namelijk het geloof, de hoop en de liefde, alsook vergeving der zonden en de inwoning des Heiligen Geestes, door Wiens werking de verdorvenheid, die in ons is, haar leven of heersende kracht is benomen (kantt.).

De doorgang door de enge poort gaat het dus wel in de orde van de staat der ellende náár de verlossing en dankbaarheid in Christus. In Christus heeft de Kerk dus alles. Alleen in de nadere weg des geloofs komen we er meer en meer achter dát we alles in Christus hebben, want dát we Christus hebben in de wedergeboorte is onbetwist en daarvan hebben al Gods kinderen enige geloofszekerheid. De gelovigen in de 1e trap van de wedergeboorte moeten het nog vaak van het vlees en de zonde verliezen, omdat zij gebrek hebben aan zelfkennis en vanwege dat feit de Wet nog niet goed van het Evangelie kunnen onderscheiden en weinig of geen gebruik van Christus maken. Door ongelovige onkunde denken zij dikwijls dat zij de genade kunnen verliezen, met als gevolg dat Gods kinderen in de 1e trap der wedergeboorte meer tot de Wet terugkeren in plaats dat zij enkel op de gerechtigheid van Christus steunen door het kale en naakte geloof.

Het hangt echter niet aan het geloof, maar aan het geloof van Christus. Hoewel Gods kinderen niet onder de Wet zijn, maar onder de genade, krachtens hun genadestaat, moet de Wet altijd absoluut gepredikt worden om vlees en Geest te onderscheiden en Gods kinderen voor de hoererij met Mozes te hoeden.

De Wet heeft echter geen zeggenschap meer over hun geweten. Als Christus Koning is in het hart, is de Wet Zijn lakei. De Wet is volkomen met ons tevreden als de gehoorzaamheid van Christus op onze rekening staat. Christus regeert Zijn volk derhalve niet met de Wet, maar met Zijn liefde. De liefde is de drijfveer des geloofs. Als je na ontvangen genade gewaar wordt dat God zwijgt in Zijn liefde, dan zou je hart bezwijken van de liefde vanwege Zijn onveranderlijke liefde en trouw.

Als Gods volk in de zonde valt, moet zij het daarom niet op een akkoordje gooien met haar eerste man, want die is dood, maar

zich door het geloof tot de wettige Man wenden, om ook bevindelijk vrij te blijven van de Wet.

U kent en erkent toch de scheppingsorde, ook ten aanzien van huwelijksverhouding tussen man en vrouw? Welnu, de man heerst over de vrouw zolang als zij leeft. Sterft de man, dan is de vrouw vrij van de wet des mans (Rom. 7:3). Zo is het ook geestelijk. De Wet der Tien Geboden stelt de zondaar onder de vloek, zolang hij leeft met de eerste Adam (de oude mens) in het verbroken werkverbond. Zijn verdoemenis is rechtvaardig. De tweede Adam eigende plaatsbekledend het vonnis van de eerste Adam. Christus kwam onder de vloek en de Wet claimde het lichaam van Christus tot alle gerechtigheid zou zijn vervuld.

Gods volk sterft met Christus onder de Wet en staat zonder de Wet met Christus op in een nieuw godzalig leven. De nieuwe mens loopt zonder de Wet aan de hand des Vaders op de weg naar de hemel, zodat de dwaas op die weg niet kan dwalen en wij onze voeten aan geen steen zullen stoten. Asaf zingt ervan: *"Gij hebt mijn rechterhand gevat; Gij zult mij leiden door Uw raad en daarna zult Gij mij in heerlijkheid opnemen."*

De nieuwe mens in Christus heeft geen wet nodig, want zij wordt geleefd en geleid door de Heilige Geest. De oude mens is met Christus gekruist, en het lichaam der zonde heeft een Wet nodig, want de mens blijft vleeselijk, verkocht onder de zonde.

"Nee", zegt de neonomiaanse orthodoxie, "we kunnen alleen Gode leven door de Wet te houden."

"Nee", zegt Paulus, "u kunt alleen Gode leven, als u aan de Wet gestorven bent" (Gal. 2:19a). Dit sterven aan de Wet gaat aan de eerste trap der wedergeboorte vooraf. Vervolgens moet de mens na ontvangen genade nog alle dagen sterven, om van zijn totaal vleeselijk zijn overtuigd te blijven. Lammeren in de 1e trap der wedergeboorte zitten echter voortdurend in het struikgewas van de Wet verstrikt; ze zijn dwalend van aard en weten de Herder niet te vinden. Als er geen Goéde Herder was, zouden ze voor eeuwig omkomen. Dat geldt trouwens voor al Gods kinderen. Christus is en blijft de Eerste in de levendmaking en de Eerste in de gemeenschap. Gods kinderen komen er wel achter dat Christus

er meer belang bij heeft om Zijn schapen te weiden, dan dat zij er belang bij hebben. De zuigelingen daarentegen, leven voor een tijd van de onvervalste melk uit de borsten van het Oude en Nieuwe Testament. Als zuigelingen niet opwassen in de kennis van Christus, is dat veelal een gevolg, dat zij door een verkeerde prediking in de Wet gebakerd worden. Bij een rechte prediking zullen zuigelingen gespeend worden, kinderen de aanneming der kinderen leren verstaan en jongelingen zullen volharding leren in de doding der zonden door de Wet te doen. MIS! Door gemeenschap te oefenen met Christus.

2e trap der wedergeboorte

"Wij zijn dan met Hem begraven door de doop in de dood..."

Gods kinderen gaan in de 2e trap der wedergeboorte pas goed verstaan dat zij met een vervulde Wet het graf ingaan en dat zij zonder de Wet met Christus zijn opgestaan.

Met Christus begraven, wil zeggen, wat Paulus zegt: *"Wij, die der zonde gestorven zijn..."* Dat betekent, dat een ziel die aan de Wet gestorven is, ook der zonde gestorven is. Dit geldt volkomen in het lichaam van Christus, maar onvolkomen ten aanzien van de beoefening der heiligmaking.

Aan de Wet sterven en aan de zonde sterven, is één en hetzelfde, ofwel twee kanten van één zaak. Iemand die in de zonde lééft, is dus niet aan de Wet gestorven. Iemand die uit het wettische beginsel leeft dat de Wet zijn regel des levens is, is dus niet aan de Wet gestorven, want dat is in geen hoek geschied. Ik ga dat hier niet opnieuw uitklaren, want dat is in andere boeken en artikelen uitgebreid aan de orde gesteld.

Kortom, als wij niet uit Christus leven, zijn we niet aan de Wet gestorven; dan leven we niet door het geloof. Het is dus of-of. Het is dus heel goed mogelijk, dat er achter een ootmoedige gestalte een vreselijk wettische duivel schuil gaat. Een ziel die aan de Wet gestorven is, is met Christus begraven en steunt enkel op de gerechtigheid van Christus. Kinderkens steunen nog op hun geloof, of op hun bevinding. En als je dezulken zegt dat de pijl van de tweede bekering verder ligt, worden ze dikwijls nog vijandiger

als de godsdienst! Vanwege dit feit hebben vele nieuwelingen mij verlaten, omdat zij voor hoogbekeerd door willen gaan.

Dezulken hebben er een ontzettende hekel aan om afgesneden te worden van een Christus van navolging. Maar de Goede Herder zal hen wel door duistere dalen voeren, zodat zij enkel op Zijn gerechtigheid zullen gaan steunen.

De Heere dompelt Zijn volk net zolang in de dood van Christus, totdat zij sterft aan het overspel met de eerste man. Dat is niet de Wet, maar de oude mens. De Wet is geen persoon, hoewel je wel in figuurlijke zin kunt zeggen dat iemand met de Wet getrouwd is, als hij meent de Wet te kunnen doen uit dankbaarheid. Als Gods volk erachter komt hoeveel keer zij overspel pleegt met het lijk dat de oude Adam heet, dan gaat ze met Petrus naar buiten om bitterlijk te wenen. De Heere Jezus hoeft dan enkel maar te kijken en te zwijgen in Zijn liefde om Zijn volk te verbrijzelen met berouw.

Gods volk in de 2e trap der wedergeboorte gaat beter verstaan dat zij met Christus één plant geworden is in de gelijkmaking van Zijn dood, maar ook dat het lichaam der zonde te niet gedaan is, hetgeen zij meer en meer verstaan door een nadere toepassing van de dood van Christus.

De oude Adam is met Christus gestorven, maar het stoffelijk overschot van de oude mens moet alle dagen sterven en blijft gekruisigd, opdat we niet alleen de zonde niet meer dienen, maar ook in nieuwigheid des levens wandelen zouden. Gods volk is dus in Christus volmaakt, want die gestorven is, is gerechtvaardigd van de zonde en wordt door lijden geheiligd.

De volmaaktheid in Hem wordt in de 3e trap der wedergeboorte echter nog nader verstaan als toen we eerst geloofd hebben.

3e trap der wedergeboorte

“Opdat, gelijkewijs Christus uit de doden opgewekt is tot heerlijkheid des Vaders, also ook wij in nieuwigheid des levens wandelen zouden.”

In de drie trappen der wedergeboorte gaat het niet zozeer over de vergeving der zonden, hetgeen in Romeinen 3, 4 en 5 aan de orde komt, maar over het verstaan wat de Kerk in Christus hééft. Door

de kracht van Christus' opstanding worden wij vernieuwd door het badwater der wedergeboorte, om Zijn beeld gelijkvormig te zijn, opdat wij erfgenamen zouden worden naar de hope des eeuwigen levens (Titus 3:5-7).

Er zijn maar weinig kinderen Gods, die leven uit de opstandingskracht van Christus. Tegenwoordig houdt men de vrijheid in Christus zelfs verdacht. Te leven uit de opstandingskracht van Christus is een leven uit Hem, door Hem en tot Hem. De opstanding van Christus geldt voor al Gods volk. De kracht ervan is echter niet bij allen effectief, omdat degenen in de 1e trap van de wedergeboorte nog teveel op de belofte steunen en te weinig op de Belover. Vandaar dat Paulus het onderwijs in de drie trappen der wedergeboorte zo noodzakelijk acht, opdat ook de kinderkens het 'Abba Vader' reeds vroeg leren spellen door de Heilige Geest des geloofs.

Vaders in Christus geraken door nadere zelfkennis echter zodanig aan lager wal, zodat zij dikwijls jaloers zijn op degenen die in de eerste liefde lopen, maar zo kunnen zij juist des te beter de geesten beproeven of zij uit God zijn en de lammeren onderwijzen in de weg der zaligheid. Vaders in de genade steunen niet op hun gevoel, maar ook niet op hun geloof, maar op de Drie-enige God door het geloof. Zij hijgen dikwijls naar de dadelijke gemeenschap met God en Christus en wensen gedurig voor altijd bij Hem te zijn in al hun noden angst en pijn.

In het kort hebben we je de drie trappen der wedergeboorte getekend, mijn zoon. Ten volle blijft dus staan dat Sion door recht verlost wordt en dat God goddelózen met Zichzelf verzoent. Ik wil daarom niets weten van 'leven voor de rechtvaardigmaking', waarin men op een zogenaamde toeleidende weg tot Christus met zilveren muilen ten hemel wandelt. Ook is het onschriftuurlijk dat bedekte schuld nog geen vergeven schuld zou zijn. Ik weet wel wat men ermee bedoelt, maar het is een dwaling van de ergste soort. Aan de andere kant is een mogelijkheid van zalig worden de zaligheid zelf nog niet. Velen zijn met 'de mogelijkheid van zalig worden' behouden, maar Gods volk sterft aan alle mogelijkheden,

om door de onmogelijkheid heen zalig te worden.

Paulus heeft het echter scherp aan gevoeld dat hij de zuigelingen die in de Wet verstrikt zaten niet kon troosten met het geloof, ook niet met de rechtvaardigmaking, maar alleen met Christus en Die gekruisigd, want het is tenslotte geen stukkenleer, maar genadeleer waarin alles draait om de Persoon van Christus. De apostel Paulus had evenwel oog voor de zuigelingen in de genade, want hij wist maar al te goed, dat hij vermoord had op weg naar Sichem in zijn eertijds.

Gods knechten, die met een Drie-enig-God verzoend zijn, zijn soms geneigd zichzelf te weiden, maar Christus verkeerde onder de Wet, opdat Hij degenen die onder de Wet waren verlossen zou en opdat wij de aanneming tot kinderen verkrijgen zouden (Gal. 4:5). Hij is dus niet gekomen om gediend te worden, maar om te dienen en Zijn leven te geven tot een Rantsoen voor velen, en de lammeren in Zijn schoot te dragen..

Kinderen moeten dus recht gebakerd worden. Oog hebben voor de zuigelingen, dat is niet in strijd met wat Paulus zegt: *“Ja, gewisselijk, ik acht ook alle dingen schade te zijn, om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, mijn Heere; om Wiens wil ik al die dingen schade gerekend heb, en acht die drek te zijn, opdat ik Christus moge gewinnen”, Filip. 3:8.* Want de zuigelingen zijn door de liefde ook al bedorven voor alles wat Christus niet is, maar zij zijn nog niet gefundeerd in de kennis der gerechtigheid. Ze moeten daarom recht gebakerd en onderwezen worden in de zakelijke kennis van het effen recht des Heeren.

Toch ben ik er zeker van dat velen hierin waar en vals vereenzelvigen. Het is daarom onbijbels om zielen in te zegenen die nog niet aan de Wet gestorven zijn. De Schrift leert ons duidelijk dat vijanden met God verzoend worden. Dus er worden geen gelovigen, geen bekommerden, geen zoekenden, geen bevindelijken, geen toevluchtnemende zielen, maar enkel goddelozen met God verzoend door de dood Zijns Zoons. De zulken leren natuurlijk niet alles op één dag, maar ze ontvangen wel alles in één moment. Een rechtgeaarde ziel wil het helder hebben, want zalig worden houdt hij niet voor een misschientje. Het is in geen

hoek geschiedt. *“Want wij zijn geen kunstelijk verdichte fabelen nagevolgd, als wij u bekend gemaakt hebben de kracht en toekomst van onze Heere Jezus Christus, maar wij zijn aanschouwers geweest van Zijn majesteit”, 2 Pet. 1:16.*

Samengevat kunnen we zeggen, dat de trappen der wedergeboorte niet een wettisch keurslijf zijn, maar er ligt wel een opvoedkundige orde in verklaard om te komen tot een volle man in Christus. Dan nóg is en blijft het een vrucht van vernederende genade als we in onszelf niet verder kunnen komen als een beginneling, ja, als een dwaas en snood rebel, die niets verdient dan hel. Wat blijft er over? Laat de Heere maar spreken: *“Maar Ik zal in het midden van u doen overblijven een ellendig en arm volk; die zullen op den Naam des HEEREN betrouwen”, Zef. 3:12.* Ik kan en wil niets anders dan de leer van Christus normatief stellen (1 Kor. 2:2). De veelkleurigheid en de onderscheiden werkingen der leden van het Lichaam van Christus en de onderscheiden wegen die de Heere met Zijn volk houdt, gaat ons verstand te boven. God laat Zich enkel aanbidden en bewonderen. Bij monde van Jesaja zegt de Heere: *“En Ik zal de blinden leiden door den weg, dien zij NIET geweten hebben, Ik zal ze doen treden door de paden, die zij NIET geweten hebben; Ik zal de duisternis voor hun aangezicht ten licht maken, en het kromme tot recht; deze dingen zal Ik hun doen, en Ik zal hen niet verlaten”, Jes. 42:16.*

Vader: Dit was het dan. Heb je er iets van verstaan, mijn zoon?

Zoon: Ik zou wel eens uit uw mond willen horen hoe het er bij u aan toegegaan is.

Vader: Miste je de toepassing in de verklaring?

Zoon: Dat is het vader.

Vader: Goed, in afhankelijkheid des Heeren hoop ik je wat fragmenten uit mijn leven te vertellen, van hetgeen de Heere aan mijn ziel gedaan heeft. Zelf heb ik uit het gedeelte van Romeinen

6:3-4 een helderder zicht ontvangen over de weg die de Heere met mij gehouden heeft. In mijn eertijds was ik er zeker van dat het voor mij een verloren zaak was. Ik bleef echter volkomen onverschillig en ging door op de brede weg des verderfs, zoals de verloren zoon zijn goed doorbracht in de zonde.

Ik ga dat nu allemaal niet uitklaren, want alle dingen stichten niet. Eén ding: de vloekende ketelapper uit Bedford is zowel mijn vleselijke als mijn geestelijke broeder. Ik ging dus door in mijn vermetelheid. Ja, ik reed plankgas op de brede weg, alle rode lichten negerend, totdat er een man met gevaar voor eigen leven de weg op rende. Hij stak zijn hand op. Ik dacht: 'Wat is dat voor een dwaas?' Ik remde uit alle macht. Hij gaf te kennen met me mee te willen rijden.

"Goed hoor, meneer, rijdt u maar een stukje mee", zei ik.

De man stapte in en ik gaf gas en toen wende die man zich tot mij met een boekje in zijn hand. "Jongeman, ik heb hier een boekje voor mensen die op weg zijn naar de eeuwige rampzaligheid. Ik wil u daaruit wat voorlezen."

Hij zei dat op zo'n innemende toon, dat mijn hart zowat omkeerde. Ik zei: "Ga je gang, beste kerel." Intussen keek ik schuin naar de titel van het boekje, die luidde: "Alles uit genade."

Ik dacht: 'Zou zo'n beest als ik ben nog bekeerd kunnen worden?'

De man las zeer indringend, maar ik verstond er helemaal niets van. Totdat...! hij Romeinen 5:6 las.

Ondertussen had ik vaart geminderd en de goede man had mij de hele weg terug laten rijden en mij op de enge poort van de smalle weg gewezen. De man nam afscheid met de smeekbede: "Ik bid u, GELIEFDE VRIEND, gaat door de enge poort en laat mij u in de hemel ontmoeten!" Het was alsof er een engel tegen mij sprak. De man heette: *Charles Haddon Spurgeon*.

Totdat...! hij Romeinen 5:6 las: "*Want Christus, als wij nog krachteloos waren, is te Zijner tijd voor de goddelozen gestorven.*"

Dat deed zo'n kracht, ik kan het niet zeggen. Het was een openbaring! Voor het eerst in mijn leven ging de Bijbel open en ik las mijn eigen naam daarin, namelijk: goddeloze. Dat is mijn eigenlijke naam. Mijn huidige naam is maar een schuilnaam.

Voorheen heb ik nooit geweten dat Christus voor de goddelozen gestorven was. Ik hield het haast niet voor mogelijk. Het wonder was te groot. Ik kon nog bekeerd worden, al wist ik in der eeuwigheid niet hoe. Ik weende omdat ik God op het hoogst had misdaan. Door die ontdekking was de brug naar de wereld al gauw opgehaald. Maar met die uitwendige bekering was ik nog geen steek gevorderd. Een zeker weten met mijn verstand dat het een verloren zaak was en dat ik als een goddeloze nog waarlijk bekeerd kon worden, wil nog niet zeggen dat ik daar bevindelijk kennis aan had.

De Heere ging echter door en ik werd gewaar te liggen onder de vloek. Het kon niet onweten of ik dacht: 'De volgende slag is voor mij.' De majesteit en de heiligheid van de 1e Persoon werd in mijn hart afgedrukt. Daarbij kwam, dat ik geschud werd door allervreselijkste godslasteringen die met kracht in mijn gemoed vielen. Ik was volslagen radeloos en ik was er van overtuigd de zonde tegen de Heilige Geest bedreven te hebben. Hoelang dat geduurd heeft, kan ik nu niet zeggen, het was toen een eeuwigheid. Ik prees alle mensen, ja alle huichelaars gelukkig, want de grootste zondaar kon nog ruim bekeerd worden, alleen ik niet. Ik prees de koeien in het veld gelukkig, want die hadden geen ziel te verliezen, ik wel. Ik probeerde mijn knieën te buigen, maar het zweet brak me uit. Ik kon de Bijbel niet openslaan, of ik las daarin alleen maar oordeel, oordeel en nog eens oordeel. Ik durfde niet te slapen, bevreesd zijnde in de hel te ontwaken.

O, in te leven door eigen schuld verloren te zijn, zonder enige hoop op verlossing. Had ik nu maar benauwdheid én droefenis, dan was het wellicht nog te houden. De angsten der hel hadden mij evenwel getroffen (wat ik achteraf als geheel wettisch zie, maar het was nodig om aan de Wet te sterven). Zo'n wettische benauwdheid heb ik nadien niet meer gehad. Ik leefde in geheel van God verlaten te zijn en van alle mogelijkheden om zalig te worden afgesneden. Ik zal je de tijdsomstandigheden besparen, het gaat om Gods werk alleen. Ik was geketend door mijn zonde en de duivel scheen mij naar de hel te slepen. Ik heb het uitgeroepen: "Verlóren, verlóren, voor eeuwig verlóren." Het was buiten hoop.

In een vreselijk bange nacht, waarin ik buiten bewustzijn raakte en levend ter helle voer, kwam de Heere echter tot mijn ziel te spreken: *“Ik heb de sleutel der hel en des doods.”*

De banden braken. Ik dacht door de duivel verslonden en naar de hel gesleefd te worden, maar de Heere trad kennelijk tussenbeide. Ik viel als dood aan Zijn voeten. Het was goed wat Hij met me deed, al zou Hij me voor eeuwig wegwerpen. Daarin was geen vrees meer. *“Als onder ‘t heilig recht, de ziele niet meer vecht, maar billijkt ‘t zondeloon, wat haar ook overkoôm; rechtvaardigend haar God...”*

In mijn totale verlorenheid kwam Christus tot me met Zijn testament: *“En ziet, Ik ben met ulieden, al de dagen, tot de voleinding der wereld”, Matth. 28:20.*

Het Evangelie was aan mijn ziel ontsloten. O, wat mocht ik vanaf die tijd de beminnelijkheid van die gezegende Heere Jezus in mijn ziel smaken (Bethel-1e trap). In wegen van totale onmogelijkheid werd het testament van Christus keer op keer aan mijn ziel bevestigd.

Ik had echter in het geheel nog geen verstand van de listige omleidingen des duivels en nog weinig kennis van de arglistigheid van mijn boze hart. Ik werd hels bestreden dat het testament van Christus alleen voor de discipelen en Gods knechten bestemd was. Ik raakte er geheel de kracht uit kwijt. Wat had ik, onnozele hals die ik was, me aangematigd? Intussen kon ik enkel zonde op zonde stapelen (dat is tot heden niet veranderd). Ik kwam als opnieuw onder de Wet. De hemel zweeg al lange tijd. Ik meende dat God nu wel nooit meer terug zou komen. De waarheid van Gods Woord kwam me voor dat God kon zwijgen in Zijn tóórns en ik kreeg de slag naar binnen. Er volgde toen een tijd van schreien, bidden, worstelen, want ik kon God niet meer missen. De wegen hielden echter op. Ik kwam plat op de grond terecht als een verloren zondaar. Opnieuw opende de Heere Zijn welbehagen; dat Hij zweeg in Zijn liéfde (Zef. 3:17b). Gods vergevende liefde werd daarna zo krachtig aan mijn hart bevestigd, dat ik in de grootste smarten er de troost van had. De Vader had gesproken in Zijn zwijgen en ik had vrede met God. Ik had een God voor tijd én

eeuwigheid beide.

Ik raakte in contact met de vrome godsdienst die ik toen als eikenbomen der gerechtigheid zag wandelen. Ik had namelijk niet veel verstand van godsdienst. Aanvankelijk beschermde de Heere mij voor de strikken van het farizeïsme, maar ik werd steeds meer geconfronteerd met een zogenaamde open-schuld-leer. “Je hebt wel genade, maar je zonden zijn nog niet vergeven”, zeiden die mensen. Ik stond echter in de mogendheden des Heeren en zei: “Wat is dát voor een vervloekte leer?”

In geuren en kleuren verhaalde men allerlei bekeringsverhalen. Soms was het echt, maar het meeste stonk naar de mens. Toch kwam ik onder de indruk van al die opgeblazenheid. Ik dacht: ‘Het zal bij mij nog wel niets wezen.’

Jongen, jongen, wat ik toen voor een weg ben ingeslagen, is met geen pen te beschrijven. Je vader is de grootste dwaas op de ganse aardbodem. Ik zal je de details besparen. Het moest, achteraf bezien, alles medewerken ten goede. Ik kwam als opnieuw onder de Wet. Het heeft zeer lang geduurd. Uiteindelijk stierf ik de hongerdood met aanvaarding van mijn vonnis met het verzoek om nog één keer de voeten van Christus te kussen en dan voor eeuwig weg. Het ging op een punt van een naald. Ik had echter geen wettische benauwdheid. God was recht in al Zijn weg en werk. *“Hier wordt de Zoon gekust, eer z' op op de weg vergaat...”*

Het werd een waar Pniël, ofwel de tweede trap der wedergeboorte. Op dat moment viel er een kaart door de deur, ik weet tot op de dag van vandaag niet wie het geweest is, maar dat doet er niet toe. Je oudere zus schoof de kaart onder mijn ogen. Zwart op wit kreeg ik aan mijn ziel verzegeld: *“En ziet, Ik ben met ulieden, al de dagen, tot de voleinding der wereld. Amen!”*

Ik stond op de Rots en was met God verzoend. Christus voerde mij in het heiligdom van Zijn volbrachte werk.

“Ik voor u...”, was, is en blijft het rustpunt van mijn hart, want mijn ziel is gered gewéést. Vervolgens kwam de Heilige Geest, opnieuw in een weg van helse verlating en totale ondergang, Gods werk in mijn hart te verzegelen: *“Zie, Ik heb u in de beide handpalmen gegraveerd; uw muren zijn steeds voor Mij”, Jes. 49:16.* Veel later

heb ik hieruit de betekenis van de 3e trap der wedergeboorte leren verstaan, want het is God, Die in Christus het ganse werk der zaligheid alleen doet.

"Nu ga ik getroost onder het heiligend kruis..." Gode alleen de eer! Ik weet dat ik de Heere niet meer tegen kan vallen, want God heeft op de mens gerekend. Maar het is altijd weer een eeuwig wonder als God terugkomt en Zijn eigen werk bevestigt. Ik kan het alleen maar daadwerkelijk verzondigen tot op de huidige dag. Dit was in het kort hetgeen 12 jaar duurde, een tijd waarin ik niet gevorderd ben, maar vernederd tot nul en niet, maar juist daarin wordt Christus verhoogd, want nieten en nullen wil Hij vervullen.

De drie trappen der wedergeboorte zijn dus geen standen in het genadeleven, geen opgaande weg dus, maar een doorgaande opwas in de kennis van Christus, zoals Johannes de Doper ervan getuigt: *"Hij moet wassen, ik minder worden!"* Daarin raken we nooit 'gearriveerd'.

Ik heb je dit verteld omwille van hetgeen de Heere gedaan heeft voor dode honden en grote beesten, waarvan ik de voornaamste ben. Maar tot zo'n dubbeldode hond heeft Christus gezegd: *"De Vader Zelf heeft u lief!"* En toen die engel des satans mij met vuisten begon te slaan, zodat ik mijn geloof in Christus dreigde te verliezen, heeft Hij tot mij gezegd: *"Mijn genade is u genoeg, want Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht!"*

God heeft Zijn eeuwige armen in Christus onder mijn hellebestaan doorgeschoven, want anders lag ik nu al op de bodem der hel. *"De HEERE doodt en maakt levend, Hij doet ter helle nederdalen en Hij doet weder opkomen"*, 1 Sam. 2:6. De Heere heeft nog vele dingen aan mijn ziel gedaan, maar ik wil het hierbij laten, want het gaat om Zijn eer en heerlijkheid alleen!

De ware bevinding is dus geen aaneenschakeling van standen, maar een opwassen in de kennis van Christus, wat dus ook een opwassen in zelfkennis inhoudt (Rom. 7:14). Opwassen in zelfkennis is een weg naar de diepte en in de diepte groeien de mirten en daar is Christus zo dierbaar voor de ziel. Niet in woorden uit te drukken.

Velen noemen de subjectieve afsnijding in het kader van de

tweede bekering wellicht Zondag 23, maar dat is er echt helemaal naast. Het komt wellicht hiervandaan dat de afsnijding in het kader van de tweede bekering dikwijls krachtiger geschiedt voor de waarneming der ziel dan de afsnijding die aan de rechtvaardigmaking voorafgaat, maar nochtans staat de rechtvaardigmaking aan het begin van de wedergeboorte, ook voor het ware geloof. Daarna volgen er nog vele afsnijdingen, want heiligmaking is een dagelijks sterfpad en heimwee hebben naar huis. Thomas Boston leert wel tien afsnijdingen. Altijd in de dood overgegeven te worden om Jezus' wil, is geen begerenswaardige zaak voor het vlees. Maar het gaat zo, opdat wij Gods recht zouden leren, Zijn lof zouden vertellen, begerende ontbonden te worden om altijd bij de Heere te zijn.

Vader: Wat zit je te peinzen, mijn zoon?

Zoon: Zou het voor mij ook nog kunnen, vader?

Vader: Zeer zeker, jongen. Christus is een algenoegzame Zaligmaker voor de grootste der zondaren. Houdt in gedachtenis dat Christus, toen wij nog krachteloos waren, te Zijner tijd voor de goddeloze gestorven is. Als dat voor mij kan, dan kan het ruim voor jou. Vergeet echter één ding nooit, jongen. Rust niet, totdat je mag zeggen: "Ik heb het zélf uit Zijne mond gehoord."

Epiloog

Voor al Gods volk geldt: *"Staat dan in de vrijheid, met welke ons Christus vrijgemaakt hééft, en wordt niet wederom met het juk der dienstbaarheid bevangen"*, Gal. 5:1. Die vrijheid moet dus wel geloofd en beleefd worden en daar gaat altijd een afsnijding aan vooraf. Het staan in de vrijheid moet echter geen nieuwe wet worden, want daar heeft Gods volk pas de geloofskracht van, als zij door het geloof leeft uit de opgestane Levensvorst. We kunnen wel zeggen hoe het moet, of hoe het is, maar pas wedergeboren zielen willen weten hoe ze kunnen opwassen in de kennis van Christus en hoe dat gaat! Anders wordt de vaste spijs van het

Evangelie voor hen een nieuwe wet! Je geeft een baby toch ook geen roggebrood? Er is wat dat betreft stof genoeg in Gods Woord om de leiding die de Heere met Zijn volk gaat, in de context van Romeinen 6:3-4 te verklaren. In elke ware bekering zitten de drie trappen der wedergeboorte verborgen. De uitleg ervan mag nooit een schema of een systeem worden, maar er is wel sprake van een bijbelse orde en onderscheiden onderwijs blijft altijd nodig, want in de kennis van Christus is geen plafond.

Christus is uit de doden opgewekt tot heerlijkheid des Vaders. Het is Zijn eer om zielen te laten delen in de kracht Zijner opstanding. *“Want indien wij met Hem gestorven zijn, zo zullen wij ook met Hem leven”, 2 Tim. 2:11.* Ik leef, doch niet meer ik, het hoeft niet meer, het kan niet meer, ik wil het ook niet meer. Christus leeft in mij. Hij alleen, Hij alles. Jezus, Die mijn Leven is. Amen.

Tenslotte geven wij u in het kader van het geschrevene nog een korte beschrijving van een getuigenis van **Robert Murray MacCheyne**. MacCheyne benadrukt dat de kennis der ellende op zich de zondaar niet behoudt.

Hij zegt: “Bedenk dat bekommerd zijn uw ziel niet behoudt. Schipbreukelingen zijn zeer bekommerd. Zij roepen veel tot God met tranen en gebeden, maar toch, hoewel zij bekommerd zijn, zijn zij nog niet gered; het schip kan aan stukken breken en allen kunnen verdrinken. Al bent u bevreesd voor Gods toorn, en het kan zijn dat God uit vrije ontferming die bekommernis in uw hart heeft gewerkt, dan bent u echter nog niet behouden; zolang u nog niet tot Christus gekomen bent, is alles tevergeefs. Velen zijn overtuigd die nimmer bekeerd werden.”

Ondanks zijn overtuigingen beschouwde MacCheyne zijn ziel niet gered, totdat hij werkelijk op grond van het werk en de verdiensten van Christus, mét Christus het Heilige der heilige binnentrad. Het gevoel van zijn schuld was geen voorwaarde om hem voor Christus geschikt te maken, maar diende alleen om hem tot Christus uit te drijven. Hij erkende zijn eigen doemschuld en Gods rechtvaardigheid. Zijn mond werd gestopt. Achteraf kreeg hij inzicht in het voorafgaande werk der Wet. Hij schreef: “Ik kreeg

vanavond een helder begrip van zelfontleding en vernedering, zonder welke niemand tot Christus komen kan, namelijk een verloochening en verzaking van onszelf, een erkenning van de onkreukbare gerechtigheid en heiligheid van God, Die niet anders met ons handelen kan, dan ons ten enen male veroordelen en ons in de diepte der hel werpen. Ik gevoelde dat wij zelfs op die plaats ons in Zijn soevereiniteit zouden moeten verblijden, met de erkenning dat Hij recht was in al Zijn weg en werk.”

In de erkenning van zijn eigen vonnis, opende de Heere een weg in een Ander, Die MacCheyne op grond van Zijn verdienste volledig vrijspak. Amen.